

23

Yttrande över motion
2019:70 av Jonas
Lindberg (V) om att
införa en
lågtröskelmottagning för
sexuell hälsa
HSN 2020-0085

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Barn-Kvinnor-Unga-Asyl
Caroline Thorsén

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-09-03

HSN 2020-0085

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:70 av Jonas Lindberg (V) om att införa en lågtröskelmottagning för sexuell hälsa

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2019:70 om att införa en lågtröskelmottagning för sexuell hälsa. I motionen föreslår Jonas Lindberg (V) att en mottagning liknande 56 Dean Street i London etableras även i Stockholm.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:70 av Jonas Lindberg (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:70 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Region Stockholm har ett flertal lågtröskelmottagningar för sexuell hälsa. Idag har Vårdval sexuell hälsa två mottagningar som tog emot 15 000 besök respektive 18 000 besök år 2019. En till vårdaktör är på väg som också kommer att ha kravet på sig att ta emot fler än 10 000 besök. Verksamheten beräknas starta den 1 september.

Uppdraget för Vårdval sexuell hälsa omfattar provtagning, diagnostik, behandling och uppföljning av sexuellt överförda infektioner (STI), smittspårning, preventivmedelsrådgivning samt rådgivning och

psykosocialt stöd i frågor kopplade till STI och sexuell och reproduktiv hälsa vilka inte kräver akutsjukhusens resurser. Uppdraget ska bidra till att öka tillgänglighet, kvalitet och jämlik vård genom tvärdisciplinärt samarbete i en samlokaliserad verksamhet. Detta avser skapa en tydlig ingång och naturlig kontakt för hela befolkningen med behov av förebyggande och behandlande insatser inom området för sexuell och reproduktiv hälsa. All personal ska ha goda kunskaper kring HBTQI och ska minst vara diplomerade enligt Region Stockholms HBTQ-diplomering.

Utöver detta så kan man söka sig till Vårdval Barnmorskemottagning som för nuvarande har 62 mottagningar för STI-provtagning och rådgivning inom deras uppdrag sexuell och reproduktiv hälsa. Alla har även rätt att söka sin husläkarmottagning för STI-provtagning. För ungdomar (12 t.o.m. 22 år) så finns ungdomsmottagningen med 31 mottagningar i Regionen. Mansmottagningen har en mottagning i Kista Galleria som även har ett utåtriktat arbete inklusive att de arbetar tvärprofessionellt med sexuell hälsa.

Det finns möjlighet att få förebyggande behandling mot hiv (så kallad pre-expositionsprofylax, PrEP) utskrivet vid Venhälsan på Södersjukhuset. I början av oktober 2018 startade en förebyggande behandlingsmöjlighet, för personer i uttalad risk att smittas med hiv.

Överväganden

Personal som arbetar inom Vårdval sexuell hälsa och på Mansmottagningen är vana att möta män som har sex med män, personer som har chem-sex inklusive personer som har sex mot ersättning. De har god kunskap om att jobba med olika sexologiska frågor och erbjuder stödsamtal vid behov. HBTQI kunskapen är god på dessa mottagningar. Mottagningarna erbjuder både bokade tider och drop-in inklusive kvällsöppet.

Förvaltningens bedömning är att det inte finns skäl att införa en ytterligare vårdnivå eller ny typ av mottagning inom området sexuell och reproduktiv hälsa.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut förväntas få oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget till beslut förväntas få oförändrade miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Förslaget till beslut förväntas få oförändrade administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till

Regionstyrelsen
Godkänd av Björn Eriksson, 2020-09-03

MOTION
2019-12-10VÄNSTERPARTIET

Ankom Region Stockholm 2019 -12- 10 Dnr. RS 2019-1175
--

2019:70

Motion av Jonas Lindberg (V) om att införa en lågtröskelmottagning för sexuell hälsa

Stockholm saknar en lågtröskelmottagning för testning och sexuell hälsa. Jag föreslår att en mottagning liknande 56 Dean Street i London etableras även i Stockholm.

Den fria etableringsrätten för privata vårdgivare inom sexuell hälsa infördes 2018, och i nuläget har två mottagningar anslutit sig till "Vårdval sexuell hälsa". Dessa två mottagningar, SMSH och RFSU-kliniken, fanns redan innan vårdval infördes och inga ytterligare aktörer har tillkommit.

I samband med genomförandet av framtidsplanen har sjukhusens SESAM-mottagningar fått snävare uppdrag och tar nu inte emot personer som vill testa sig men som inte uppvisar symptom.

Sammantaget innebär det alltså att möjligheten att testa sig för hiv och könssjukdomar i Stockholm har försämrats.

Venhälsan på Södersjukhuset har uppdraget att vara dels en hiv-mottagning, men också en sexuell hälsa-mottagning specifikt riktad till män som har sex med män. De har i nuläget inte möjlighet att ha öppet på kvällar eller helger. Cirka 500 personer har hittills startat PrEP via Venhälsan, men det står ytterligare ca 600 personer i kö. 2 personer har fått hiv medan de har köat. Det är tydligt att det behövs fler som tillhandahåller PrEP och uppföljning i regionen.

Inom gruppen män som har sex med män ser vi ett ökande problem med olika droger kopplade till sex, både internationellt som här i Stockholm. När det gäller drogproblem inom msm-gruppen finns inte mycket hjälp att få i Region Stockholm. RFSL Stockholm driver en chemsex-mottagning där en kurator tar emot män som upplever problem med sexdroger. Den mottagningen har drop-in två timmar i veckan. Tidigare fanns en beroendemottagning som särskilt riktade sig till hbtq-personer, tyvärr finns denna inte kvar. Venhälsan har inte möjlighet att ge stöd eller vård gällande sexdroger.

MOTION
2019-12-10

Region Stockholm behöver ta ett helhetsgrepp om sexuell hälsa och skapa en ny mottagning för att öka tillgängligheten till testning och rådgivning gällande sexuell hälsa.

Ett föredöme är 56 Dean Street i London, en lågtröskelmottagning som erbjuder det mesta inom sexuell hälsa. De har öppet alla dagar utom söndag, från 8.00-19.00. Under deras tak erbjuds hivbehandling, testning, PrEP-mottagning, preventivmedel, gynekologi, stöd för chemsex-beroende, samtalsstöd. De tar också emot transpersoner. De gör inte könsutredningar men kan hjälpa till att monitorera och administrera hormoner, samt ge stöd gällande hatbrott eller samtalsstöd gällande könsidentitetsfrågor. De fungerar som ungdomsmottagning och har gedigen hbtq-kompetens.

Region Stockholm borde utreda möjligheten att skapa en verksamhet i egen regi, placerad i centrala Stockholm, som innehåller följande komponenter:

- Testning av hiv och andra könssjukdomar, för alla målgrupper.
- Beroendemottagning för hbtq-personer, med särskild kompetens kring chemsex.
- PrEP-föreskrivning och uppföljning, för msm.
- Stödsamtal och psykologhjälp för hbtq-personer.
- Sexologisk hjälp och psykiatrisk hjälp för sexuella problem, för alla målgrupper.
- Gynekologisk mottagning med uppdrag att särskilt vända sig till hbtq-personer och erbjuda preventivmedel och cellprovtagning för män och transpersoner med livmodertapp.
- Mottagning för transpersoner, för administrering och monitorering av hormoner.

Mottagningen ska ha öppettider på helger och kvällar, och ha så låg tröskel som möjligt för patienten att kunna söka sig. Inga remisskrav, patienter ska kunna få tid både via tidsbokning och drop-in.

Det bör utredas hur mottagningen ska organiseras för att få bästa synergi med regionens andra verksamheter. Mottagningen skulle exempelvis kunna drivas som en del av Venhälsan, eller bör åtminstone ha ett mycket nära samarbete med Venhälsan.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta

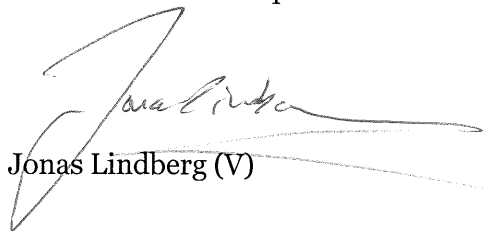
Att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utreda hur och med vilken huvudman Region Stockholm skulle kunna öppna en lågtröskelmottagning för sexuell hälsa som uppfyller följande:

- Testning av hiv och andra könssjukdomar, för alla målgrupper.

MOTION
2019-12-10

- Beroendemottagning för hbtq-personer, med särskild kompetens kring chemsex.
- PrEP-föreskrivning och uppföljning, för msm.
- Stödsamtal och psykologhjälp för hbtq-personer.
- Sexologisk hjälp och psykiatrisk hjälp för sexuella problem, för alla målgrupper
- Gynekologisk mottagning med uppdrag att särskilt vända sig till hbtq-personer och erbjuda preventivmedel och cellprovtagning för män och transpersoner med livmodertapp.
- Mottagning för transpersoner, för administrering och monitorering av hormoner
- Mottagningen ska ha öppettider på helger och kvällar, och ha så låg tröskel som möjligt för patienten att kunna söka sig. Inga remisskrav, mottagningen ska kunna erbjuda både tidsbokning och drop-in.

Jonas Lindberg (V)